

D ů v o d y:

Stěžovatel právem vytýká, že rekursní soud vychází z předpokladu odporujícího spisům, máje za to, že nešlo o komisi, nýbrž o koupi, a buduje tento názor na poznámce v tak zv. faktuře »kup z 15. října 1925«. Nebylo sporno, že tak zv. faktura byla vyhotovena o zboží daném do komise. Any se strany o tom shodly a žalobkyně v rekursu ani nepopírala, že šlo o komisi, nikoli o kup, ocitá se rekursní soud v rozporu se spisy, snaže se pouhým výkladem poznámky na faktuře »kup z 15. října 1925«, jejíž smysl a význam se nestal ani předmětem jednání, dojíti k zjištění opačnému. Nejde tu o právní úsudek, nýbrž o zjištění, proč nebylo na rekursním soudu, by vyšetřoval, zda šlo o koupi či o komisi, any se strany v tom směru shodovaly, v rekursu nebyl tvrzen opak a nebyl napadán právní názor prvního soudu, o jaký obchod šlo. Proto nelze souhlasiti s názorem rekursního soudu vybudovaným na předpokladu, že nešlo o účet na zboží dané do komise, nýbrž na zboží prodané, že šlo o fakturu ve smyslu § 88 druhý odstavec j. n. Fakturou podle tohoto ustanovení rozumí se účet na zboží dodané kupci, nikoli pouhý seznam zboží, které komitent zasílá komisionáři ke komisionářskému rozprodeji. Takový seznam, byť byl označen jako faktura, není účtem. Komisionář má platiti komitentu podle čl. 361 obch. zák. teprve to, co strží, a teprve, až dostane zapláceno, ovšem po srážce svých výloh a provise. Proto seznam zboží s uvedením cen zaslaný komisionáři před rozprodejem není účtem ve smyslu § 88 druhý odstavec. K podstatě účtu patří, by uváděl skutečnou pohledávku za dodané zboží, a nezáleží na tom, jak byla listina označena, nýbrž na tom, čím v skutku obsahově jest (srov. Neumann Komentář k § 88 j. n. a nálezy nejvyššího soudu R I 1159/21 čís. sb. n. s. 1181). Nejde-li však o fakturu (účet) ve smyslu § 88 druhý odstavec j. n., nemohla odesláním a přijetím listiny, jež fakturou není, založena býti příslušnost dovolaného soudu; námitce nepřislusnosti tedy právem první soud vyhověl a bylo proto dovolacímu rekursu vyhověti.

Čís. 8496

Přípustnost pořadu práva pro náhradní nárok proti obci v Čechách vyvozovaný z toho, že obecní orgány nešetřivše zvláštních opatření zavinily při topení kotle, sloužícího k čerpání pitné vody pro obec, požár, způsobivší škodu.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1928, R I 821/28.)

Žalobce domáhal se na žalovanou obec v Čechách náhrady škody způsobené ohněm, který vznikl nedostatečným bezpečnostním opatřením kotle, kterého žalovaná obec používala k čerpání pitné vody hlavního obecního vodovodu. Námitce nepřípustnosti pořadu práva s o u d p r v é s t o l i c e vyhověl a žalobu odmítl. D ů v o d y: Jest vidno, že žalo-

vaná obec opatřovala pomocí kotle pitnou vodu pro obec, což zajisté patří k samostatné místní působnosti obce podle § 28 obec. zřízení, ana vykonávala tím zdravotní policii (§ 28 čís. 5 obec. zřízení). Domáhá-li se tedy žalobce na žalované obci náhrady škody, poněvadž nešetřila dostatečných bezpečnostních opatření, jest důvodem žalobního nároku zanedbávání povinnosti, která je obci uložena v oboru místní policie zdravotní jako veřejnoprávnímu orgánu. Podle § 37 obec. zřiz. vykonávala obec místní policii, má nahraditi veškerou škodu, která by komu vznikla z opominutí povinností, které ukládá obci zákonná policie místní. Tu však nelze přehlédnouti ustanovení odstavce druhého tohoto § 37 ob. zř., podle něhož rozhodne úřad politický o tom, zda obec jest povinna k náhradě škody a nenastane-li dohoda o výši náhrady, má jí býti zjednan průchod pořadem práva. Z toho plyne, že v souzeném případě o důvodu žalobního nároku přísluší rozhodovati úřadům správním, a je proto v této věci podle § 1 j. n. pořad práva vyloučen. **R e k u r s n í s o u d** zamítl námitku nepřípustnosti pořadu práva. **D ů v o d y:** Podle § 37 obec. zřiz. pro Čechy má obec nahraditi škodu, která by komu vzešla z opominutí povinností, jež ukládá obci zákonná policie místní; zdali obec jest povinna dáti náhradu, rozhodne úřad politický po slyšení okresního zastupitelstva. Soud první míní, že jde o takovýto případ, ježto prý důvodem žalobního nároku jest zanedbávání povinnosti, která je obci uložena v oboru místní zdravotní policie jako veřejnoprávnímu orgánu, kterou vykonávala při opatřování pitné vody pro obec. Souhlasiti jest s prvním soudem, že opatřování pitné vody spadá do místní působnosti obce podle § 28 čís. 5 obecního zřízení a že opatřování vody jest výkonem místní policie zdravotní. Než soud své stolice přehlíží, že se žalobce nedomáhá náhrady škody z toho důvodu, že žalovaná obec zanedbala povinnost opatřovati obec pitnou vodou, nýbrž z důvodu, že, opatřujíc vodu, tedy plníc svou shora zmíněnou povinnost, provedla a užívala nebezpečně zařízení k čerpání vody. Přichází tedy obec v úvahu jako podmět provádějící určité dílo, jež má za účel plnění určité povinnosti uložené obci. Jako podnikatelka díla však obec podléhá zákonům a předpisům díla toho se týkajícím jako kdokoli jiný; nárok žalobní jest dovozován z nebezpečných vad tohoto díla, tohoto zařízení, zaviněných nedbalostí. To však jest poměrem soukromoprávním podle třicáté hlavy obecného zákona občanského a náleží rozhodování o něm soudům.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Jest přisvědčiti vývodům rekursního soudu i po stránce věcné i právní. Podle § 37 obec. zřízení pro Čechy má ve všech případech, kde se odvozuje náhrada škody ze zanedbání povinné péče ve vykonávání místní policie, rozhodovati dříve správní úřad o důvodu nároku, o zavinění obce, než může rozhodnouti soud o rozsahu ručební povinnosti. Pořad práva byl by tedy vyloučen, kdyby se žaloba opírala o zanedbání

povinné péče ve vykonávání místní policie, jež v podstatě vyžaduje, by obec učinila veškerá opatření k odstranění toho, co ohrožuje nebo poškozuje život, zdraví, majetek, bezpečnost a blaho obyvatelů obce. Leč tomu tak zde není. Žalobce neodvozuje žalobní nárok ani z toho, že obec zanedbala povinnou péči opatřovati obec pitnou vodou, ani z toho, že neučinila v obci potřebných opatření bezpečnostních proti ohni, nýbrž opírá žalobu o to, že orgány obce nešetřily z viny nebo z nedbalosti zvláštních opatření, jež ukládají platné zákony nebo závazná úřední nařízení každému majiteli provozu, že zaviniily při topení kotle, sloužícího k čerpání pitné vody, požár, jímž byl poškozen žalobcův majetek. Jde tu tedy o ručení obce jako podnikatelky podle XXX. hlavy obč. zák., nikoli však o to, že zástupcové obce dopustili se nedbalosti, neb opomenutí při vykonávání veřejné moci jim svěřené, při činnosti úřední, veřejnoprávní, jak se mylně domnívá stěžovatelka. Nedopadají proto vývody dovolacího rekursu, jež se zabývají otázkou, zda obec ručí, či neručí za čin ať do- losní ať kulposní, pokud jde o jejich úřední činnost veřejnoprávní.

Čís. 8497.

Pozůstalý poslední vůlí pominutý manžel není oprávněn domáhati se soupisu pozůstalosti vzhledem ku svému nároku na slušné zaopatření (§ 796 obč. zák.).

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1928, R I 858/28.)

Návrhu pozůstalé vdovy, by byl zřízen soupis a proveden odhad manželovy pozůstalosti s o u d p r v é s t o l i c e vyhověl, r e k u r s n í s o u d návrh zamítl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Při posuzování věci, oniž jde, vycházeti jest z návrhu, který stěžovatelka učinila podle obsahu protokolu ze dne 16. srpna 1928. Podle protokolu uplatnila zůstavitelova vdova proti dědicům z poslední vůle nárok na slušné zaopatření podle § 796 obč. zák. a žádala, by za účelem zjištění jejího zákonného dědického podílu jako základu pro výměru jejího nároku byl proveden odhad pozůstalosti. Z obsahu návrhu stěžovatelky nevyplývá, že tím učinila i návrh podle § 812 obč. zák. na oddělení pozůstalosti od dědicova jmění, čemuž svědčí i to, že stěžovatelka zdůraznila v dalším svém přednesu, poukazujíc k § 795 obč. zák., že jde u ní o stejný nárok, jako je nárok nepominutelného dědice. Pokouší-li se tudíž stěžovatelka vyvoditi v dovolací stížnosti opodstatněnost návrhu z ustanovení § 812 obč. zák., jest vývody ty nechati bez povšimnutí, an, jak uvedeno, nebyl jí za pozůstalostního řízení učiněn návrh podle tohoto ustanovení zákona. Nelze také souhlasiti s názorem stěžovatelky, že jest podle nynějšího doslovu § 796 obč. zák. považovati pozůstalého